

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-O.431.16.2017.HM

Warszawa, 16 listopada 2017 r.

**Pan
Janusz Józef Kotowski
Prezydent Miasta Ostrołęki
Pl. Gen. Józefa Bema 1
07-410 Ostrołęka**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w okresie od 29 czerwca do 7 lipca 2017 r. kontrolę kompleksową w Urzędzie Miasta Ostrołęki.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 29 czerwca 2017 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 17 października 2017 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Mieście Ostrołęka oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Miasta Ostrołęki przyjęła w dniu 19 sierpnia 2010 r. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Ostrołęce na lata 2010–2016, a następnie w dniu 2 marca 2017 r. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Ostrołęce na lata 2017-2023.

Jak wynika z przedstawionej informacji, zaplanowane na lata 2010–2016 działania realizowane były w 2016 roku m.in. poprzez;

- organizację w szkołach i przedszkolach programów profilaktycznych i zajęć informacyjno-edukacyjnych nt. przeciwdziałania przemocy i agresji oraz pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- zapewnienie rodzinom dotkniętym przemocą pomocy specjalistów: prawnika, pedagogów, psychologa, pracownika socjalnego, terapeuty ds. uzależnień, a także schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- rozpowszechnienie wśród mieszkańców miasta materiałów edukacyjno-informacyjnych o przemocę,
- zapewnienie osobom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestnictwa w szkoleniach.

W Programie nie określono mierników dla ustalonych celów i harmonogramów działań służących ich realizacji w poszczególnych latach co uniemożliwia ocenę stopnia jego realizacji.

Stosownie do art. 9a ust. 15 ww. ustawy Rada Miasta Ostrołęki podjęła w dniu 30 grudnia 2010 r. Uchwałę nr 16/IV/2010 w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w Ostrołęce.

Pomimo postanowień Rady Miasta Ostrołęki o powierzeniu obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Ostrołęce ul. Hallera 12, faktyczną obsługę ZI zapewniał Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce, co jest niezgodne z art. 9a ust. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Uchwałą nr 81/VIII/2011 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 kwietnia 2011 r. wprowadzono zmiany w załączniku do Uchwały z dnia 30 grudnia 2010 r. (ust. 12 w rozdziale II) umożliwiające powoływanie grup roboczych przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas gdy zgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy grupy robocze może tworzyć zespół interdyscyplinarny.

Zespół Interdyscyplinarny w Ostrołęce działał na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta Ostrołęki a 13 podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 4 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, a których przedstawiciele weszli w jego skład. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych przed przystąpieniem po raz pierwszy do wykonywania zadań, złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Dwa z czterech posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, jakie miały miejsce w kontrolowanym okresie, nie odbyły się w wymaganym przez art. 9a ust.7 ustawy terminie, tj. nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Ponadto sporządzone z posiedzeń protokoły nie odnosiły się do indywidualnych spraw i nie zawierały istotnych ustaleń z ich przebiegu, w tym zgłaszanych przez poszczególnych członków uwag i wniosków oraz zajętego przez Zespół stanowiska.

W 4 posiedzeniach Zespołu nie uczestniczył przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Ostrołęce i Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce, w 3 przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce i Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce, w 2 przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Okręgowego w Ostrołęce, Kuratorium Oświaty w Warszawie – Delegatury w Ostrołęce, Parafii Rzymskokatolickiej pw. Nawiedzenia NMP w Ostrołęce i Wydziału Oświaty UM Ostrołęki.

Ponadto na 25 skontrolowanych spraw, w 19 posiedzeniach grup roboczych nie uczestniczył przedstawiciel Policji, w 9 kurator, a w 7 przedstawiciel MKRPA.

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” wszczęta była w stosunku do 116 rodzin. Kontroli poddano 15 spraw wszczętych w 2016 r. i 10 w 2017 r. Na 25 rodzin dotkniętych przemocą, 16 stanowiły rodziny z małoletnimi dziećmi. W 23 przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, 17 z nich nadużywało alkoholu, a 2 środków odurzających. Wszystkie skontrolowane sprawy prowadzone były przez grupy robocze. W okresie objętym kontrolą procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w stosunku do 20 rodzin.

We wszystkich sprawach, stosownie do § 16 ust. 1 pkt 4 Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) został opracowany indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny. Zaplanowane w nim działania dostosowane były do indywidualnej sytuacji rodziny dotkniętej przemocą i jej potrzeb. W trakcie trwania procedury plan był monitorowany i w zależności od sytuacji

weryfikowany. Jednakże realizacja działań ustalonych w planie pomocy - za wyjątkiem przedstawicieli OIK i sporadycznie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – nie była dokumentowana.

W wyniku analizy skontrolowanych procedur stwierdzono następujące uchybienia:

- w 1 sprawie nie zaproszono osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie grupy roboczej, pomimo wymogu ustalonego w § 16 ust. 1, pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- w 1 sprawie przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie wezwała osoby, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, mimo obowiązku określonego w § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia,
- w 1 sprawie nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – D”, podczas gdy obowiązek jego wypełnienia nakłada § 8 ust. 6 rozporządzenia,
- w 1 sprawie formularz „Niebieska Karta – C” został wypełniony samodzielnie przez pracownika socjalnego w innym terminie niż posiedzenie grupy roboczej, podczas gdy stosownie do § 8 ust. 2 rozporządzenia, formularz „Niebieska Karta – C” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,
- we wszystkich indywidualnych sprawach grupy robocze były powołane przez przewodniczącą ZI, co jest niezgodne z art. 9a ust. 10 ww. ustawy, gdyż grupy robocze może tworzyć zespół interdyscyplinarny,
- w 4 sprawach przedstawiciele Policji przekazali „Niebieską Kartę – A” do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego z uchybieniem 7-dniowego terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia, odpowiednio w 9., 21., 13. i 10. dniu od dnia wszczęcia procedury,
- przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie dokumentowała przekazania formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w określonym przez § 8 ust. 1 rozporządzenia terminie 3 dni od dnia jego otrzymania,
- w 6 sprawach jako podstawę zakończenia procedury wskazano § 18 ust. 1, pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) i ustanie przemocy w rodzinie,

choć w przypadku zmiany miejsca zamieszkania lub niezamieszkiwania osób procedurę należało zakończyć z powodu braku zasadności podejmowanych działań na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia.

Za stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia odpowiedzialność ponosi Pan, jako Prezydent Miasta i Pani Anna Wysocka - przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrołęce.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Uzpełnić Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Ostrołęce na lata 2017-2023 o mierniki dla ustalonych celów i harmonogramy działań w kolejnych latach jego realizacji.
2. Dostosować zapis ust. 12 rozdział II w załączniku do uchwały nr 16/ IV/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania do brzmienia art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Zapewnić obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrołęce przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce.
4. Tworzyć grupy robocze zgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Dokumentować przekazanie przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.
6. Zapraszać pisemnie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej i wypełniać na nim formularz „Niebieska Karta – C”, zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 3 i § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”. W sprawach dotychczas niezakończonych wypełnić formularze „Niebieska Karta – C”.
7. Wzywać pisemnie osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej i wypełniać formularz „Niebieska

Karta – D”, zgodnie z § 17 ust. 1 i § 8 ust. 6 ww. rozporządzenia. W sprawach dotychczas niezakończonych wypełnić formularze „Niebieska Karta – D”.

8. Organizować posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego nie rzadziej niż raz na trzy miesiące zgodnie z art. 9a ust. 7 ww. ustawy.
9. Zamieszczać w protokołach z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego istotne ustalenia z ich przebiegu, w tym zgłaszane przez poszczególnych członków uwagi i wnioski oraz zajęte przez Zespół stanowisko w indywidualnych sprawach.
10. Zapewnić uczestnictwo wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w organizowanych posiedzeniach, odpowiednio Zespołu lub grup.
11. Wskazywać w protokole zakończenia procedury „Niebieskie Karty” adekwatną do sytuacji podstawę prawną.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), w związku z art. 7 ust.1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie **30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.**

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej **kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej wysokości od 200 do 6 000 zł.**

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej